

gular, aquella dona que sempre responia de bon humor, escullia per esplatjar son esperit las cansóns mes tristas del repertori catalá. Per exemple la de la mort de D. Dalmáu, la dels Estudiants de Tossa y altres per lo mateix estil.

Dich que cantava y aixó no era pas sempre, perquè molt sovint aquella casa semblava un infern. Quatre criatures com quatre dimonis feyan anar la casa en renou ab sas barallas, sos plors, y sos crits. La mes gran sobre tot una noya d' uns deu anys era pitjor qu' un caball. Entramaliada y dolenta com ella sola, semblava que no 's complavia sinó en dar torment á tothom. Als petits los hi prenia lo menjar de la boca y si ploraban los pegava, trencava 'ls plats, feya grinyolar al gat y al gos, apedregava las gallinas y ni la pobreta de la seva avia, apesar de sos renys y sos crits, n' escapava ab mes fortuna, puig la mossota ja no 's contentava de ferli ganyotas, sinó que hasta passava á viás de fet tirantli de lluny una trunfa ó un troncho de col.

¡ Desvergonyida ! Ets de la pell de Barrabás, cridava l' avia escanyantse, deixa que arrivi lo teu pare que t' asseguro que te arrencará las orelles.

Y efectivament lo pare era l' únich que li posava 'l peu á rötlló. Home de mal humor y pocas paraulas, quant hi posava la má en feya feyna y allavors l' oració se convertia per passiva. La cosa solia acabar per enviarlos tots á passeig, 'es á dir, als grans á cullir quatre brochs al bosch, y 'ls petits ab lo seu cistellet á arreplegar mercaderia per las camíns. Aixís se resta lía la calma y tornava la poesia y la tranquilitat á ensenyorirse d' aquells llochs privilegiats, y venían las cansóns de l' avia... ó sos plors, perquè á voltas eran sos sanglots que jo sentia, sanglots aafegats que denotavan amargas y cohentas llágrimas. Aixó era quant se creya sola perquè en presència d' altre demostrava tot lo bon humor compatible ab sas miserias. ¡ Pobre avia Tita !

Una tarde, la calor sofocant y l' engoixa indicavan clarament que s' aproximava una d' aqueixas tempestats tant freqüents en nostra comarca. Lo cel estava cobert y negre, lo tró retrunyia lluny y las montanyas de Santa Magdalena y Coll de Canas, mitj esborradas al horiçó, denotavan qu' estavan ja sobre d' ellas las avansadas del temporal que s' acostava. Alguna qu' altra gota grossa com lo plá de la má, m' avisá de que no podia perdre temps,